

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Petry Venclové, Ph. D., a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobce: **M. Š.**
zastoupen advokátkou JUDr. Martinou Tesařovou,
sídlem Bratronice 241/0, 27363 Bratronice,
proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje,**
sídlem Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice,

o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba s návrhem, aby soud žalovanému uložil povinnost rozhodnout o žádosti žalobce o informace podané dne 28. 6. 2024, se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočce v Pardubicích byla dne 20. 8. 2024 doručena žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).
2. V žalobě žalobce uvedl, že dne 28. 6. 2024 podal žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též „InfZ“). Žalovaný dne 3. 7. 2024 vypravil písemnost označenou jako „*oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací a částečné poskytnutí informace*“ č. j. KUPA-14174/2024-2 (žalobci byla písemnost doručena dne 8. 7. 2024). Tím žalovaný v souladu s § 17 odst. 3 InfZ oznámil žalobci, že bude za poskytnutí informace požadovat úhradu. Žalobce s požadovanou výší úhrady nesouhlasil, a proto dne 9. 7. 2024 podal stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ. Vzhledem k tomu, že žalovaný nerozhodl o stížnosti sám, postoupil ji v souladu s § 16a odst. 5 InfZ do 7 dnů ode dne jejího doručení nadřízenému správnímu orgánu. Žalobce přesné datum postoupení stížnosti nadřízenému správnímu orgánu nezná, nicméně posledním dnem lhůty pro postoupení stížnosti bylo úterý 16. 7. 2024. Nadřízený správní orgán má o stížnosti rozhodnout do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena [§ 16a odst. 8 InfZ], a proto posledním dnem lhůty pro rozhodnutí o stížnosti byla dle žalobce středa 31. 7. 2024. Žalobce tvrdí, že nadřízený správní orgán o stížnosti do podání žaloby (20. 8. 2024) nerozhodl. Vzhledem k právnímu názoru vyslovenému v odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2012, č. j. 2 Ans 13/2012 – 14 [dle kterého v případě, kdy žalovaný vyzval žadatele podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, k úhradě nákladů na poskytnutí informace a odvolací orgán o stížnosti podané podle § 16a citovaného

zákonu v zákonné lhůtě nerozhodl, je třeba tuto stížnost považovat za vyčerpaný prostředek k ochraně proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 odst. 1 s. ř. s., a proto je možné se nečinnostní žalobou domáhat rozhodnutí přímo po žalovaném] je dle názoru žalobce za této situace jediným možným postupem podání žaloby na ochranu proti nečinnosti přímo proti žalovanému jakožto povinnému subjektu, byť lhůtu stanovenou zákonem pro vyřízení stížnosti nedodržel nadřízený správní orgán žalovaného. Žalovaný je pak povinen poskytnout požadované informace bez nároku na úhradu nákladů [rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2022, č. j. 10 As 342/2020–46, bod 19; dle Nejvyššího správního soudu přitom není na správním soudu, aby řešil, zda a případně jakou právní cestou či za jakých podmínek je žalovaný oprávněn požadovat po svém nadřízeném orgánu náhradu takto vzniklých nákladů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2020, č. j. 2 As 397/2019–40, bod 32)]. Žalobce proto navrhl, aby soud uložil žalovanému povinnost rozhodnout o žádosti žalobce ze dne 28. 6. 2024.

3. Soud o žalobě uvážil následovně:

4. Dle § 79 odst. 1 s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.
5. Podmínka, podle níž žalobce musí nejprve bezvýsledně vyčerpat procesní prostředky, které má k dispozici v řízení před správními orgány, je vlastní celkové koncepci správního soudnictví a teleologicky vyjadřuje zásadu subsidiarity ve vztahu mezi veřejnou správou a činností správních soudů. Jejím účelem je předejít soudnímu řízení v případech, kdy lze dosáhnout nápravy přímo u správních orgánů. Tato zásada je v obecné rovině vyjádřena v § 5 s. ř. s. a pro jednotlivé typy žalob je upřesněna zejména v § 68 písm. a), § 79 odst. 1 a § 85 s. ř. s. Před použitím některého z typů žalob je tedy nutné nejprve vždy vyčerpat opravné prostředky nebo jiné procesní prostředky nápravy, které jsou k dispozici v řízení před správním orgánem (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2014, č. j. 8 Ans 2/2012–278).
6. Není-li při podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 s. ř. s.), jedná se o žalobu nepřijatelnou, kterou soud odmítne podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. K případnému dodatečnému splnění této podmínky v průběhu řízení před soudem nelze přihlížet (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 5 As 9/2015–59).
7. V daném případě žalobce nesouhlasil s výší úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 InfZ a podal stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ, o které však nadřízený správní orgán v rozporu s § 16a odst. 8 InfZ nerozhodl do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena. Žalobce je přesvědčen, že za této situace je jediným možným postupem podání žaloby na ochranu proti nečinnosti přímo proti žalovanému jakožto povinnému subjektu, přičemž se dovolává rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2012, č. j. 2 Ans 13/2012–14, a rozhodnutí téhož soudu, která na rozsudek č. j. 2 Ans 13/2012–14 navazují. Žalobce však přehlíží, že závěry správních soudů, na něž v žalobě poukazuje, se týkaly znění InfZ před změnou provedenou zákonem č. 111/2019 Sb., jak např. zdůraznil Nejvyšší správní soud v bodě 34 rozsudku ze

dne 24. 11. 2020, č. j. 2 As 397/2019–40. Zákonem č. 111/2019 Sb. (účinným od 24. 4. 2019) byl do InfZ vložen (mimo jiné) nový § 16b („*Přezkumné řízení a ochrana proti nečinnosti*“), dle jehož odstavce třetího platí, že „*k opatřením proti nečinnosti nadřízeného orgánu podle zvláštního právního předpisu je příslušný Úřad pro ochranu osobních údajů*“.

8. Soud, stejně jako např. Ministerstvo vnitra (viz např. stranu 20 Metodického doporučení Ministerstva vnitra k aplikaci vybraných procesních ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, po novele provedené zákonem č. 111/2019 Sb., dostupné na <https://www.mvcr.cz/odk2/clanek/metodicke-materialy-k-zakonnym-zmocnenim.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>) či samotný Úřad pro ochranu osobních údajů (viz <https://uouu.gov.cz/cinnost/pravo-na-informace>), nepochybuje o tom, že ačkoli rozhodnutí o stížnosti žadatele nesouhlasícího s výší úhrady za poskytnutí informace není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008 – 90), jedná se o jiný úkon správního orgánu a ochrana proti nečinnosti nadřízeného orgánu žalovaného je zde možná podle § 80 ve spojení s § 6 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Tento prostředek k ochraně proti žalobcem tvrzené nečinnosti nadřízeného orgánu žalovaného při vyřizování stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ však žalobce před podáním žaloby nevyčerpal, ačkoliv dle přesvědčení soudu splňuje judikaturou Nejvyššího správního soudu stanovené požadavky na kvalitu prostředku ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2007, č. j. 2 Ans 4/2007-53), neboť je upraven obecně závazným právním předpisem, dle kterého se v řízení postupuje, je v dispozici žalobce (viz § 80 odst. 3 správního řádu) a jde o prostředek, jímž je možno nápravy dosáhnout. V nyní posuzovaném případě tak nebyla splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 s. ř. s.), a proto se jedná o žalobu nepřipustnou, kterou soud musel podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnout (výrok I). Soud rozhodl bez jednání, neboť nerozhodoval in meritum (srov. § 51 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení soud rozhodl (výrok II) podle § 60 odst. 3 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 28. srpna 2024

JUDr. Petra Venclová, Ph. D., v. r.
předsedkyně senátu